

Meetnet vlinders

Augustus 2022

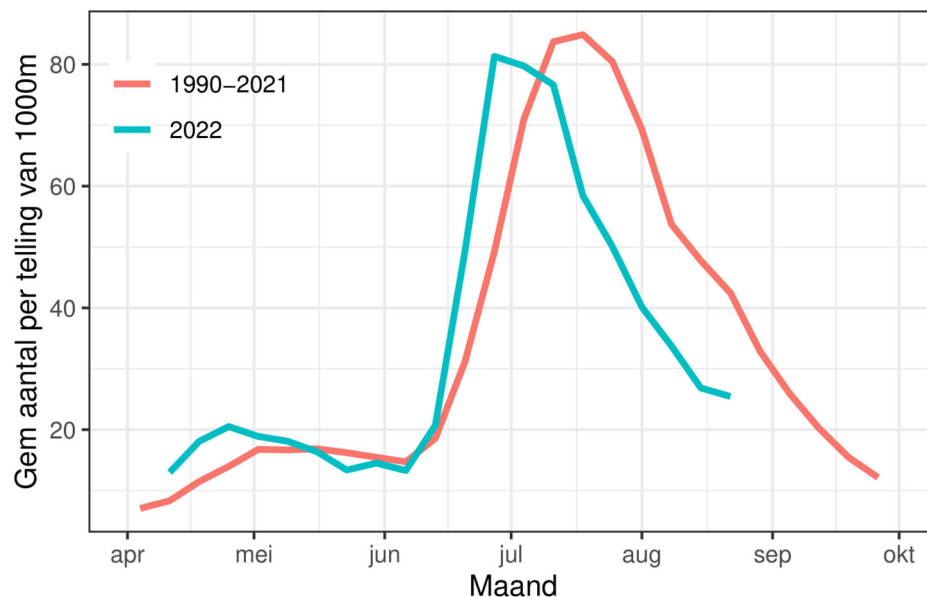
Beste teller,

Het was een hete zomer, en veel tellers hebben er dan ook voor gekozen om juist 's morgens tussen negen en tien uur al te tellen. Dat is een prima keuze, en de vlinders vlogen op dat uur ook al volop.

Aantal vlinders

De piek van de vlinders deze zomer lag al in juni, waar dat van oudsher in juli en soms zelfs pas in augustus was. Maar al vanaf half juli liggen de aantallen vlinders per telling ruwweg op de helft van de dertig jaar hiervoor. De belangrijkste oorzaak van het naar voren schuiven van de vliegtijden is natuurlijk de klimaatopwarming. Maar er is nog een ander effect. Typische tuinvlinders gaan al vroeg in overwintering, en daardoor hebben we nu in augustus lege buddleia's.

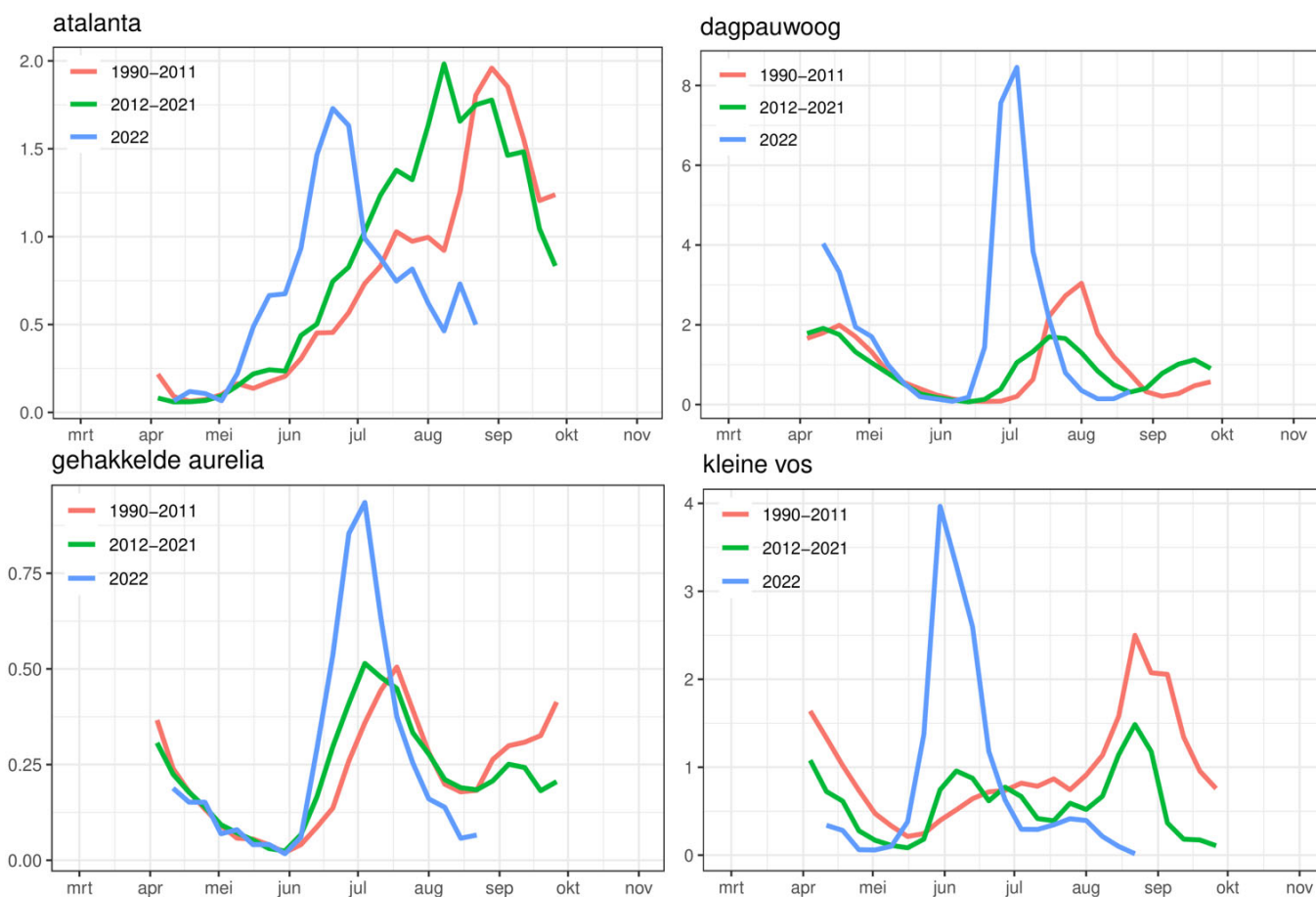
Natuurlijk zullen ook de komende maand nog vlinders vliegen, maar door de droogte zijn veel brandnetels verdord en dat maakt de kans op veel atalanta's of aanverwanten helaas klein. Gelukkig lijken de luzernevlinders wel een goed jaar te hebben, en juist die soorten kunnen in september pieken. Let bij luzernevlinders vooral op de bovenkant. Een donkergele/oranje kleur wijst op een oranje luzernevlinder, terwijl een gele of lichtgele kleur op een gele luzernevlinder wijst. Als is daar ook nog de lichte vorm helice die bij sommige vrouwtjes van de oranje luzernevlinder voorkomt. Maar met een goede gids en wat geduld komt u er vast uit.



Tuinvlinders

Waar 'vroeger' in je herinnering de buddleia's in augustus vol zaten met vlinders, zien we nu vooral lege buddleia's (voor zover ze niet al uitgebloeid zijn). Nu is dit niet de tuinvlindertelling, maar onze meetnetcijfers laten wel zien dat het klopt dat de aantallen vlinders van de klassieke tuinvlinders momenteel bijzonder laag zijn, en ook lager dan we 'normaal'.

- De atalanta overwintert in kleine aantallen bij ons, maar de grote massa komt in het voorjaar naar ons toe. Dit voorjaar was helemaal niet slecht voor de atalanta, maar na juni zijn de brandnetels verdord en is er nauwelijks nieuwe aanwas.
- De dagpauwoog piekte al bijzonder vroeg, en eind juni en begin juli zaten er vele tientallen bij elkaar op sommige routes. Maar zo snel als ze gekomen zijn, zo snel waren ze ook weer weg. Niet om een nieuwe generatie te maken, maar om snel in overwintering te gaan (al heeft een klein deel wel voor nageslacht gezorgd). Er was met die hitte en droogte geen mogelijkheid om de rupsen genoeg goed voedsel te geven. Dan maar beter gaan slapen.
- Precies dat verhaal geldt ook voor gehakkelde aurelia en kleine vos. Dit zijn soorten die normaal in augustus en september nog een extra generatie weten te genereren, maar dat dit jaar niet of heel weinig doen. Het is beter om snel in overwintering te gaan en te hopen op frisse groene brandnetels in het volgende voorjaar.



Winnaars en verliezers

Kijken we tot eind augustus, dan lijken de aantallen van iets meer dan de helft van de soorten hoger dan in 2021, zoals staartblauwtje, bruin dikkopje, groentje, geelsprietdikkopje en landkaartje (al was 2021 het slechtste jaar sinds 1990 voor die laatste soort). Aan de andere kant zijn er soorten die duidelijk minder zijn gezien dan in 2021, waarbij vooral kleine vuurvinder, bruin blauwtje en bruine vuurvinder op vallen. De kleine vuurvinder heeft nu zijn derde generatie, dus de aantallen daarvan zullen nog oplopen, maar dat het een slecht jaar was voor deze soort staat buiten twijfel.

De droogte van deze zomer zal er vooral inhakken voor vlinders die nu als rups moeten eten. Veel waardplanten zijn tenslotte verdroogd, en er is weinig te eten. Daar zullen bijvoorbeeld de nakomelingen van de derde generatie landkaartje last van krijgen. Die moeten tenslotte als pop de winter in en moeten zich dus voor die tijd nog helemaal groot eten.



Het landkaartje werd in 2022 meer gezien dan in 2021, maar dat was het slechtste jaar sinds 1990 voor die soort.

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnet@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders

Chris van Swaay

José Kok, Ingeborg van Es-Boomsluiter, Kars Veling en Kim Huskens

Tel.: 0317 467346

meetnet@vlinderstichting.nl

Hommelmeetnet: Johan van 't Bosch

Meetnethommels@naturalis.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.